

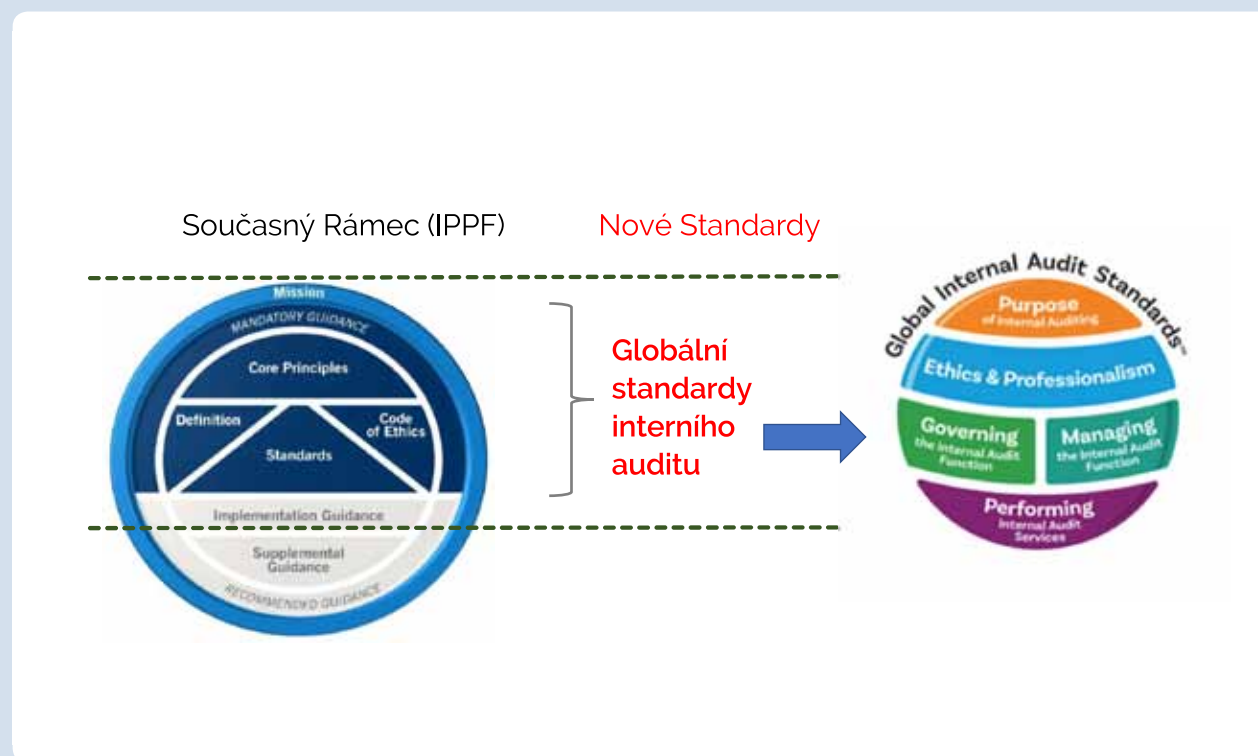
Nové Standardy jsou skoro na světě – pokračování (2. část)

Ing. Jana Báčová, CIA

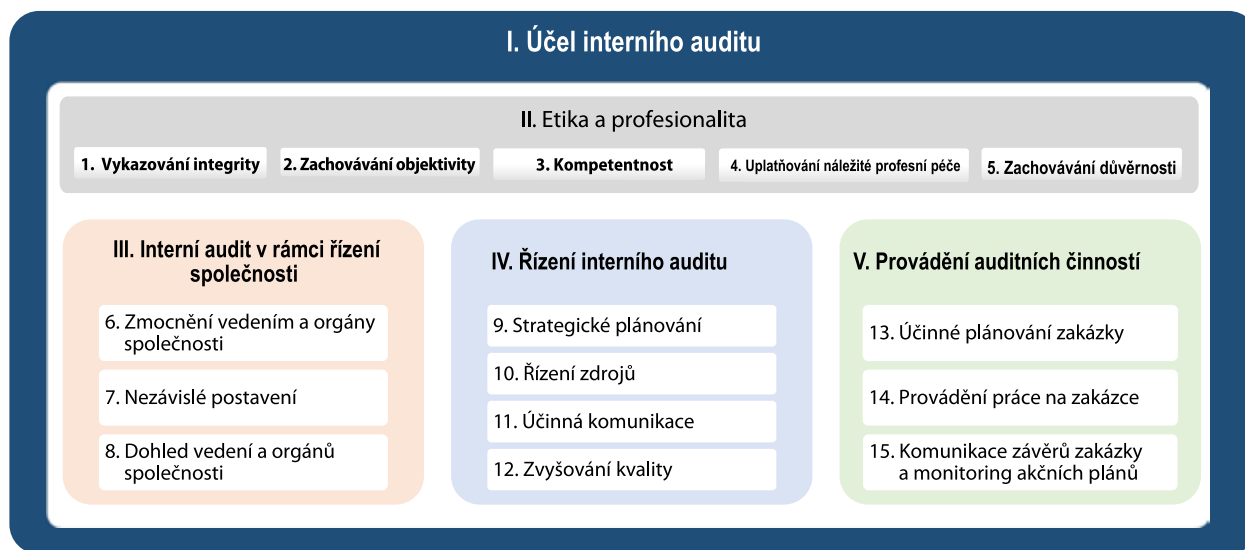
V minulém čísle časopisu jsme v základních obrysech nastínili, co můžeme očekávat od nové profesní úpravy interního auditu, a představili základní strukturu nového Rámce.

Zrekapitulujme, že původní „Mezinárodní standardy profesní praxe interního auditu“ budou nově nazývány „Globální standardy interního auditu“ a všechny nyní povinné součásti Rámce (tj. Poslání, Definice, Etický kodex, Hlavní principy, Standardy a Prováděcí směrnice) budou zahrnuty do jednoho celku Globálních standardů interního auditu a jako samostatné součásti již dále nebudou existovat.

Připomeňme si novou strukturu Rámce i graficky:

Nové Standardy budou členěny do 5 DOMÉN a domény pak celkem do 15 PRINCIPŮ:

V minulém čísle jsme se seznámili s celkovou strukturou a logikou Rámce, jednotlivými doménami a jejich provazbou na současný Rámec. Nyní se budeme věnovat podrobněji jednotlivým doménám a principům a v jejich rámci si postupně představíme též hlavní oblasti změn v jednotlivých standardech.

Doména č. I – Účel interního auditu: tato doména vycházející ze současného Poslání a Definice interního auditu je označována jako mise interního auditu. Deklaruje, že **interní audit zvyšuje/posiluje úspěch společnosti tím, že poskytuje vedení a orgánům společnosti objektivní ujištění a rady.** Tato důležitá preambule je pak rozčleněna do dvou částí uvádějících:

- **aspekty, kterými audit zvyšuje hodnotu a úspěch společnosti;** kromě již známých oblastí, jako je posilování governance, řízení rizik, kontrolních a rozhodovacích procesů, je nově do účelu interního auditu zahrnuto i posilování reputace, kredibility a udržitelnosti a schopnost sloužit veřejnému zájmu,
- **podmínky účinnosti a úspěchu samotného interního auditu,** kde jsou uváděny klasické kategorie, jako je soulad se Standardy, nezájatost, poskytování objektivního ujištění, a v neposlední řadě též nezávislé postavení v rámci organizační struktury s přímou odpovědností boardu (tj. vedení a orgánům společnosti).

I když tato doména přebírá prvky ze zmiňovaného Poslání a Definice interního auditu, překvapivě v ní nenacházíme pojem „přidaná hodnota“ a „rizikově zaměřený audit“. Tyto požadavky jsou dle autorů obsaženy v samotném účelu interního auditu – interní audit posiluje úspěch společnosti tím, že poskytuje objektivní ujištění a rady. Mízi též pojem konzultační činnost/služby, které jsou v celém novém textu standardů nahrazeny výrazem poradenství; ten je považován za současnější a výstižnější. Celkově je ve Standardech kladen větší důraz právě na „rady“ a „závěry“ a tyto termíny nahrazují doposud používanou formulaci, že audit přináší porozumění podstatě věci. Tato porozumění podstatě věci by právě

měla být nedílnou součástí rad a závěrů interního auditu.

Podívejme se nyní na druhou doménu, která vychází ze současného Etického kodexu a obsahuje 5 principů a 13 standardů. (obrázek na následující straně)

Doména č. II – Etika a profesionalita je obsahově obohacena zejména o standard 1.1 poukazující na nutnou odvahu a kuráž při provádění auditu a komunikaci výsledků, což by mělo mj. napomoci i naplnění jednoho z cílů auditu – sloužit veřejnému zájmu.

„Mízi též pojem konzultační činnost/ služby, které jsou v celém novém textu standardů nahrazeny výrazem poradenství.“

Nově je do této „etické domény“ zařazen princip č. 4 o uplatňování náležité profesní péče, který byl předtím součástí standardů 1200 a v jeho rámci standard 4.3, kterým byl na úroveň standardu povýšen požadavek na uplatňování profesního skepticismu (ten byl předtím zmiňován až v prováděcí směrnici). V rámci principu č. 5 jsou více upřesněny informace, které jsou důvěrné a vyžadují specifickou ochranu.

Doména č. II – Etika a profesionalita

Pro všechny interní auditory

<p>1. Vykazování integrity</p> <p>Interní auditoři vykazují integritu ve své práci i chování.</p> <p>1.1 Čestnost/poctivost a odvaha</p> <p>1.2 Očekávání společnosti v oblasti etiky</p> <p>1.3 Profesionální jednání v souladu s právem</p>	<p>2. Zachovávání objektivity</p> <p>Interní auditoři při poskytování auditních služeb a ve svém rozhodování zachovávají nestranný a nezájatý postoj</p> <p>2.1 Individuální objektivita</p> <p>2.2 Ochrana/zachování objektivity</p> <p>2.3 Oznámení o narušení objektivity</p>	<p>3. Kompetentnost</p> <p>Interní auditoři uplatňují znalosti, dovednosti a schopnosti tak, aby úspěšně plnili svoji roli a odpovědnosti</p> <p>3.1 Kompetentnost</p> <p>3.2 Průběžný profesní rozvoj</p>	<p>4. Uplatňování náležité profesní péče</p> <p>Interní auditoři uplatňují při plánování a provádění auditních služeb náležitou profesní péči</p> <p>4.1 Soulad s Globálními standardy interního auditu™</p> <p>4.2 Náležitá profesní péče</p> <p>4.3 Profesní skepticismus</p>	<p>5. Zachovávání důvěrnosti</p> <p>Interní auditoři vhodně používají informace a náležitě je chrání.</p> <p>5.1 Používání informací</p> <p>5.2 Ochrana informací</p>
--	---	---	--	--

doménách a jejich požadavky se prolínají do všech aspektů činnosti interního auditu.

„Podstatnější změny jsou ve standardu 3.1, Kompetentnost, kde je nově uvedeno sedm kompetenčních oblastí, kterými by měl interní auditor disponovat.“

Novele Standardů se budeme věnovat i v dalších číslech časopisu Interní auditor. V tom příštím se blíže seznámíme se třetí a čtvrtou doménou.

Podstatnější změny jsou ve standardech 2.2 a 2.3 týkajících se objektivity interního auditu a ve standardu 3.1, Kompetentnost. Standard 2.2 upravuje podrobněji požadavky na zachování objektivity v případech, kdy audit provádí též neauditní činnosti a rozlišuje, zda se jedná o provádění trvalé (pak toto musí být upraveno ve statutu interního auditu, musí být zajištěn přímý reporting vedení a orgánům společnosti a též alternativní proces ověření těchto činností) nebo dočasné (pak musí být nad těmito neauditními činnostmi zajištěn dohled nezávislou osobou po dobu jejich provádění a navíc ještě i 12 měsíců poté).

Standard 2.2 k narušení objektivity pak podrobněji upravuje situace, když by měli auditoři provádět zakázku v oblasti, kde předtím poskytovali poradenství, měli významný vliv nebo odpovědnosti.

Ve standardu 3.1 ke kompetentnosti je nově uvedeno sedm kompetenčních oblastí, kterými by měl interní auditor disponovat. Patří mezi ně samozřejmě znalost Globálních standardů, řízení rizik, kontrolních procesů a zásad řízení a správy společnosti a dále pak např. znalosti z oblasti finančního řízení, IT, analýzy dat a rozpoznávání podvodů a orientace v příslušné

regulaci a oborových specifikách, včetně klasických dovedností, jako je efektivní spolupráce a komunikace.

Specifika pro veřejný sektor jsou zmíněna ve standardech 1.1 a 2.2.

Ostatní standardy v této doméně víceméně kopírují požadavky, které současný Rámec již obsahoval.

Tyto první dvě domény jsou specifické tím, že se vztahují nejen na všechny interní auditory, ale jsou též nutným předpokladem při uplatňování specifických standardů v dalších třech

Pozn.: Veškeré novinky lze průběžně sledovat na webových stránkách Mezinárodního institutu theiia.org.